

ගොවිතැන රකින රක්ෂණ ක්‍රමයක්

ශ්‍රී ලංකාවේ කෝටි එකහමාරකට අධික ජනතාවගේ කුසගින්න නිවැලන ප්‍රධාන ආහාරය ධාන්‍ය මත සකස් වේ. මෙම මුළු ධාන්‍ය පරිභෝජනයෙන් 75% ක් සහල් ය. ඓතිහාසික පුරාවෘත අනුව ආර්යයන්ගේ පැමිණීමේ සිට නූතන විද්‍යාත්මක යුගය දක්වා ලාංකිකයාගේ ප්‍රධාන ආහාරය බත්ය. බත් බෝ ස්වයං ලබාගන්නා ලාංකිකයා වී ගොවිතැන අනිවාර්යයෙන්ම ආරක්ෂා කළයුතුය. මෙම වී වගාව ස්වභාවික උවදුරු වලට ලක්වීමෙන් ගොවියාට ්‍රියවන අවදානම ආවරණය කිරීම අවශ්‍ය විය. මෙම අවදානම ආවරණය කිරීම සඳහා 1973 අංක 27 දරණ කෘෂිකර්ම රක්ෂණ පනතින් වී ගොවියා රක්ෂණය කිරීම ආරම්භ විය. ඉන්පසු වරින් වර කරන ලද සංශෝධනයන්ගෙන් වී වගා රක්ෂණ ක්‍රමය ජනප්‍රිය

නමාගේ නමින් කුඹුරු එම නාමලේඛණයට ඇතුළත් වී නැති නම් කුඹුරු හිමිකරු ජීවත්ව සිටින විට ඔහුගෙන් ගන්නා ලද ලිඛිත සහතිකයක් ප්‍රමාණවත් වන අතර, ඔහු ජීවත්ව නැතිවී ඔහුට ඇති ඥාතීන්වය තහවුරු කරන සහතිකයක් ග්‍රාමසේවක නිලධාරියාගෙන් ලබා ගැනීම ප්‍රමාණවත් වේ.

පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ නිලධාරී ප්‍රේමකුමාර වික්‍රමාරච්චි විසිනි

කිරීමට උත්සාහ ගැනින. මේ සඳහා කෘෂි රක්ෂණ මණ්ඩලයක් පිහිටුවා දිවයිනේ සෑම දිස්ත්‍රික්කයම දිස්ත්‍රික් අධ්‍යක්ෂ වරයෙක් හෝ සහකාර අධ්‍යක්ෂ වරයෙක් පත් කර ගොවියා අතරට මෙම රක්ෂණ ක්‍රමය ගෙනගොස් ඇත.

කෘෂි රක්ෂණ මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කරන රක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති පහත සඳහන් පරිදි සරල අන්දමින් දක්විය හැක.

1. රක්ෂණය කරන කුඹුරු ඉඩම් සඳහා නිත්‍යානුකූල හිමිකම්ක් වගා කරන්නන්ට තිබිය යුතුය. මේ සඳහා ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන කුඹුරු නාම ලේඛණයට කුඹුරු ඇතුළත්ව තිබීම නිත්‍යානුකූල භාවය සනාථ කිරීමට ප්‍රමාණවත් වේ.

2. රක්ෂණය කළයුතු කාලසීමාව මෙහිදී වැදගත් වේ. සෑම කන්නයක් ආරම්භයේදීම කුඹුරු රක්ෂණය කළයුතු අවසාන දිනය කෘෂි රක්ෂණ මණ්ඩලය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන අතර, එමෙන්ම කන්න රැස්වීමට ලක්වන අවසාන වගා කාලසීමා අනුව අදාළ දිනට පෙර වැටිටිම හෝ පැල සිටුවීම කළයුතු වේ. එම කන්න රැස්වීම වලදීම රක්ෂණය කළයුතු අවසාන දිනය ගොවියාට දැනුම් දේ.

3. රක්ෂණ මණ්ඩලය වී වගා රක්ෂණය මගින් ආවරණය කරන හානි හතක් හඳුන්වා දී ඇත. ජලය අඩුකම, නියඟය, ජලය වැඩිකම, ජල ගැලීම, කෘමි උවදුර, ගොයම් රෝග, වල්සතුන් හා පක්ෂීන්ගෙන් සිදුවන හානි මෙම හානි ලෙස රක්ෂණ මණ්ඩලය ඉදිරිපත් කර ඇත.

4. ඉහත සඳහන් හානි අතුරින් එකක් හෝ කිහිපයක් සිදුවූ විට හානිය සිදුවී දින හතක් ඇතුළත ගොවියා විසින් ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයට දැනුම් දිය යුතු අතර, මහවැලි ප්‍රදේශයක නම් ඒකක කළමණාකරුට දැනුම් දිය යුතුය.

5. හානි තක්සේරුව සාමාන්‍යයෙන් අවසාන වශයෙන් කෙරෙන්නේ ගොයම් කපාගැනීමට සති දෙකකට පෙරය. මේ තක්සේරුව කරනු ලබන්නේ වගා නිලධාරී, ප්‍රදේශයේ කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති සේවක හා මණ්ඩලයේ අලාභ තක්සේරු නිලධාරී කෙනෙකු ඇතුළත් මණ්ඩලයක් විසින් වන අතර, එම තක්සේරු කරන අවස්ථාවේ රක්ෂිතයා ද සිටිය යුතුය. එහිදී වන්දි ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කළහොත් රක්ෂිතයාට අභියාචනා යක් ඉදිරිපත් කළ හැක. ඒ අනුව වන්දි ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කළ බව දන්වා දින 30 ක් ඇතුළත රක්ෂණ මණ්ඩලයට මෙම අභියාචනය ඉදිරිපත් කළයුතුය.

6. දැනට පවතින ආවරණ මට්ටම් හා වාරමුදල් ප්‍රමාණයන්

ආපද මට්ටම	අඩුහානි ප්‍රදේශ 6%		මධ්‍යමහානි ප්‍රදේශ 9%		අධිකහානි ප්‍රදේශ 12%	
	ආ- වර්ෂය වැ.	වාර මුදල රු.	ආ- වර්ෂය වැ.	වාර මුදල රු.	ආ- වර්ෂය වැ.	වාර මුදල රු.
වර්ෂා	1,400	84	1,200	108	800	96
ජලය	700	42	600	54	400	48
සුළු	2,000	120	1,700	153	13,00	156
වාරිමාර්ග	1,000	60	800	72	650	78
මහා	2,500	150	1,900	171	1,500	180
වාරිමාර්ග	1,300	60	900	81	750	90
මහවැලි	2,000	120				

7. වන්දි ගෙවීම් සාමාන්‍යයෙන් ඊළඟ කන්නයේ ආරම්භයට කලින් ගෙවීම, මණ්ඩලයේ බලා පොරොන්කුව වන අතර බැංකු ණය ගත් ගොවීන්ගේ වන්දි මුදල් අදාල බැංකුවට යවන අතර අනෙක් ගොවීන්ගේ වන්දි මුදල් ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය මගින් ගෙවීම් කරයි. නමුත් මහවැලි ප්‍රදේශවල සියළුම ගොවීන්ගේ වන්දි ගෙවීම් කරන්නේ බැංකු මගිනි.

ඉහත සඳහන් අන්දමේ ප්‍රතිපත්තිමය රටාවක් අනුගමනය කලත් වී වගා රක්ෂණය ශ්‍රී ලංකාවේ එතරම් ජනප්‍රිය වූ බවක් මැනකාලීන දත්තයන් සසඳා බැලීමේදී නොපෙනෙයි. 1977ත් පසු යුගය ගොවීන් රක්ෂණය කර ඇති බිම් ප්‍රමාණය හා වී වපුල බිම් ප්‍රමාණය සංසන්දනාත්මකව බැලුවහොත් මේ යුගය කොටස් දෙකකට බෙදිය හැක. එනම් 77 යල කන්නයේ සිට 78/79 මහ කන්නය දක්වා කන්න හතරත් ඉන්පසු වගා කන්නත් වශයෙනි. මෙහිදී මුල් යුගය තුල මුළු වපුල බිම් ප්‍රමාණයෙන් 20% ප්‍රමාණයක් ගොවීන් රක්ෂණය කර තිබුණු අතර ඉන්පසු මෙම ප්‍රතිශතය 5 % දක්වා සිසුයෙන් පහත වැටී ඇති බව මහබැංකු වාර්තා පරිශීලනය කිරීමේදී පෙනීයයි. එහෙත් 1977 යල කන්නයේ සිට 1983 යල දක්වා වගා කන්න 13 සලකා බැලුවහොත් රක්ෂණ වන්දි මුදල් ගෙවීමේ රටාවේ විශේෂ ලක්ෂණයක් දක්නට ඇත. එනම් වගා කන්න 5 හැරෙන්නට ඉතිරි සෑම කන්නයකම එකතු කරන ලද වාර මුදල් වලට වඩා විශාල ප්‍රමාණයක් වන්දි වශයෙන් ගෙවා ඇත. නමුත් ජාතික වශයෙන් සලකා බැලීමේදී 77/78 මහ, 80/81 මහ, 81 යල, 82 යල, 82/83 මහ, යන වගා කන්න වලදී පමණක් වාර මුදල් වලට වඩා අඩු වන්දි මුදල් ප්‍රමාණයකුයි, ගෙවා ඇත්තේ. ඉහත සඳහන් මුළු කාලයම සලකා බැලුවහොත් අය වූ වාර මුදල් වලට සාපේක්ෂ වශයෙන් ගෙවූ වන්දි මුදල්වල සාමාන්‍ය ප්‍රතිශතය සියයට 111 තරම් විය. මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ වන්දිගෙවීම් අය වූ වාර මුදල් වලට වඩා සාපේක්ෂ වශයෙන් සෑම වර්ෂයකදී මෙන්ම ඉහළ අනුපාතයක් ගත් බවයි.

කෘෂි රක්ෂණ ක්‍රියාකාරිත්වය

වගා කන්නය	වගාකරන ලද බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර දහස්	රක්ෂණය කළ බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර දහස්	එකතු කරන ලද වාර මුදල් රු. දහස්	ගෙවූ වන්දි මුදල් රු. දහස්
77 යල	290	26	820	836
77/78 මහ	575	227	10,107	5,901
78 යල	301	33	1,270	1,881
78/79 මහ	562	62	3,721	9,465
79 යල	255	22	1,301	3,503
79/80 මහ	628	38	3,037	4,706
80 යල	246	18	1,287	19,88
80/81 මහ	600	31	3,893	2,827
81 යල	281	11	1,436	644
81/82 මහ	568	34	5,032	6,031
82 යල	282	05	768	353
82/83 මහ	633	24	3,567	2,081
83 යල	237	06	953	1,098

මූලය : ආර්ථික විවරණය — මහ බැංකුව — 1983

මේ තත්ත්වයන් යටතේ ගොවීන් වි ගොවිතැන රක්ෂණය නොකරන්නේ ඇයිදැයි සලකා බැලීම වටී.

රක්ෂණ මණ්ඩලයේ ප්‍රතිපත්ති වලට අනුව රක්ෂණ මණ්ඩලය විසින් ප්‍රකාශයට පත්කරන දිනයට කලින් වගා රක්ෂණය කළයුතුය. මේ දිනය බොහෝ විට වගා කන්නය ආරම්භයේම දිනයක් වේ. සුළු ගොවියාට බිම් සකස් කිරීම, වල්නාශක ඉසීම ආදිය සඳහා විශාල මුදලක් වැය කිරීමට සිදුවන මේ කාලය තුළ රක්ෂණ වාර මුදල් ගෙවීම තවත් බරක් බවට පත්වේ. මෙවැනි අවස්ථාවල ගොවීන්ට නියම දිනට රක්ෂණය කර ගැනීමට නොහැකි වුවහොත් රක්ෂණය තුලින් ගොවියා බලාපොරොත්තු වන වගා ආවරණය නොලැබෙන නිසා ඔහු රක්ෂණය කිරීමෙන් වලකී. වියලි කලාපීය ඇතැම් මහා වාරිමාර්ග හා සුළු වාරිමාර්ග දිල මෙය පැහැදිලිව දකින්නට ලැබේ. එසේ වන්නේ ඔවුන්ට ජලය ලැබෙන්නේ ඉතා සීමිත කාලයක් බැවින් ඒ නිසා එම ජලය ලැබෙන කාලය තුළදී බිම් සකස් කර වැපිරීමේ කටයුතු කළ යුතුය. මේ නිසා ගොවියාගේ ප්‍රමුඛත්වය බොහෝ විට ලැබෙන්නේ කුඹුරු වැඩ ආරම්භ කිරීමට මිස වගා රක්ෂණයට නොවේ.

මිලහට දැකිය හැකි අනෙක් ගැටළුව වන්නේ, කෘෂි රක්ෂණ මණ්ඩලය මගින් ඉදිරිපත් කර ඇති තවත් කොන්දේසියක් අනුව වගා කිරීමේ අපහසුව සුළු ගොවියාට ඇතිවීමයි. එනම් වගා කාලසටහනට අනුව නියමිත දින හෝ ඊට පෙර ඒ ඒ ප්‍රදේශයට ඒ කන්නය සඳහා අනුමත වී වර්ගය වගා කළයුතු වීමයි. මෙය සුළු ගොවියා මුහුණදෙන ප්‍රධාන ගැටළු වකි. සම්පත් ඉල්ලුම ඉතාමත් වැඩි මෙම වගා කටයුතු කරන කාලය තුළ දුප්පත් සුළු ගොවියාට මුදල් හිඟය නිසා වැඩි වශයෙන්ම පවුලේ ශ්‍රමය මත යැපීමට සිදුවේ. මේ නිසා බොහෝවිට අනුමත දිනට වගා කළ නොහැකිවෙයි. ඔහුට එම අනුමත දිනට වඩා ඇතැම්විට සතියක් දෙකක් පරක්කු වී වැපිරීමට සිදුවේ. එවැනි අවස්ථාවල සුළු ගොවියා අනාරක්ෂිතයෙක් බවට පත්වේ. මෙවැනි කොන්දේසි ද සුළු ගොවියා වගා රක්ෂණය නොකිරීමට හේතුවී ඇත.

අඩු භානි ප්‍රදේශවල ගොවීන් රක්ෂණය කිරීමට දක්වන ප්‍රවනතාව අඩුය. එයට හේතුව, එම ප්‍රදේශවල සිදුවන ස්වභාවික විපත් හා කෘෂි උවදුරු අඩුවීමත් එවැනි කෘෂි උවදුරු ඇති වුවත් බොහෝ අවස්ථාවල ඒවා මැඩපවත්වා ගත හැකි වීමත්ය. එවැනි අවස්ථාවල ගොවීන් එලදව පිළිබඳ අවදානම අඩුවීම නිසා වගා රක්ෂණය නොකර සිටීමට පෙළඹේ. මේ තත්ත්වයන් බොහෝ විට වි ගොවිතැන රක්ෂණය කිරීම ජනප්‍රිය නොවීමට හේතුවී ඇත.

කෘෂි රක්ෂණය මගින් ආවරණය නොවන අවදානම් වලට ද සුළු ගොවියා මුහුණ දෙයි. මේ යටතේ වගාව සඳහා අවශ්‍ය යෙදවුම් වියදම් ලබාගැනීම පිළිබඳ අවදානමකට සුළු ගොවියා මුහුණ දී ඇත. ආයතනික ආශයෙන් ණය ලබාගත නොහැකි තත්ත්වයට විශාල සුළු ගොවීන් පිරිසක් පත්වී සිටී. ඊට හේතුව කලින් ලබාගත් ණය ගෙවීමට නොහැකි වීම හා ඇපයට තැබීමට ස්ථාවර ධනයක් නොතිබීමත් ය. විශේෂයෙන් ඇපයට තැබීමට කුඹුරේ සින්නක්කර අයිතියක්වත් නොතිබීම පෞද්ගලිකවම ඇපවීමේ අවස්ථාව ගිලිහීමකි. එමෙන්ම මෙම ගොවීන්ගේ කෘෂිකාර්මික ආදායම පිළිබඳ ඇති අස්ථාවරත්වය නිසා ඇපවීමට ඇපකරුවන් ඉදිරිපත් නොවීම ලොකුම ගැටළුව බවට පත්වී ඇත. මේ නිසා පෞද්ගලික මුදල් ණයට දෙන්නන් වෙත ඇදෙන සුළු ගොවියා අනාගත එලදව උකස් කර ගිනිපොලියට මුදල් ණයට

දෙන්නාගෙන් ණය ලබාගනී. මේ තත්ත්වයන් යටතේ බොහෝ අවස්ථාවල ඵලදායී නෙලාගත් පසු ගොවියාට පරිභෝජනයට ප්‍රමාණවත් තරම් කොටසක් වත් ඉතිරි නොවේ. නිස්සම්භාරාම ප්‍රදේශයේ වගා කන්නාය ආරම්භයේදීම පොද්ගලික මුදල් ණයට දෙන්නන් විසින් අනාගත ඵලදායී සඳහා ණය නිකුත් කරයි. මෙහිදී කන්නාය ආරම්භයේදී දෙන රු. 325කට ඵලදායී නෙලන ලද අවස්ථාවේ වී අමුණ බැගින් ලබාගැනීමේ පොරොන්දුව පිට ණය නිකුත් කරයි. අස්වැන්න නෙලන කාලයේදී සාමාන්‍යයෙන් විවෘත වෙළඳපොළ වී අමුණක සාමාන්‍ය මිල රු. 512 ක් පමණ වන බව 1986 මැයි මාසයේදී කිරිඳිමය ප්‍රදේශයේ කල සමීක්ෂණයකදී හෙළි විය. මේ තත්ත්වයන් යටතේ සුළු ගොවියාට සිදුවන හානිය ආවරණය කලහැකි සාර්ථක රක්ෂණ ක්‍රමයක් මේ වනතුරුත් ඉදිරිපත් වී නැති බව පෙනේ.

නිෂ්පාදනය කළ පසු ඒවා අලෙවි කිරීමේ දී සිදුවන අවදානම ද ආවරණය වන කෘෂි රක්ෂණයක් අවශ්‍යව ඇත. බොහෝ අවස්ථාවල දක්නට ලැබෙන විවෘත වෙළඳපොළ මිල පහත වැටීම් වලින් ගොවියා ආරක්ෂා කර ගැනීමේ ක්‍රමයක් නැත. ඔහුට තොග

ගොඩගසා ගැනීමට පුළුවන් මට්ටමක ඔහු නැත. ඵලදායී නෙලාගත් වහාම ඔහුට මුදල් බවට හරවා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවක් තිබේ. රජයේ වී අලෙවි මණ්ඩල නියෝජිතයන් සහතික මිල ක්‍රමයට වී මිලදී ගන්නන් ඵලදායී නෙලාගත් වහාම ඔවුන්ට අලෙවි කල නොහැක. ඒ සඳහා වී වේලා සකස් කල යුතු අතර ඇතැම් විට වී වල තත්ත්වය බාල යයි තක්සේරුවන අවස්ථාද ඇත. එම තත්ත්වයන් යටතේ පොද්ගලික වී මිලදී ගන්නා වෙත විවෘත වන වී අලෙවි මාර්ග තුළින් ගොවියා සුරාකෑමට ඔහුට හැකි වේ. මේ යටතේ වෙළඳපොළ අවදානම රක්ෂණය නොවීමත් ගොවියාට තිබෙන විශාල හානියකි.

කෙසේ වෙතත් ගොවියා මුහුණ දෙන ස්වභාවික හානි පිළිබඳ අවදානමෙන් විශාල කොටසක් භාර ගැනීමට කෘෂි රක්ෂණ මණ්ඩලය දැනටමත් සුදනමින් සිටින අතර ගොවීන් අතර වී වගා රක්ෂණ ක්‍රම ජනප්‍රිය කරවීමට කාලය දැන් එළඹ ඇත. මේ සඳහා වගකිව යුත්තන්ගේ අවධානය මීට වඩා වැඩි ප්‍රමාණය කින් මෙම කරුණ කෙරෙහි යොමු විය යුතු බව පැහැදිලි සත්‍යයකි.